

Samenvatting

De commissie Zorg & Veiligheid Zuid-Limburg is het regionale samenwerkingsplatform van gemeenten, Openbaar Ministerie, politie, GGD en GGZ voor vraagstukken op het snijvlak van zorg en veiligheid. De commissie geeft, onder leiding van een programmaleider, strategische richting aan domeinoverstijgende opgaven en bevordert samenwerking tussen de betrokken organisaties. Deze programmaleiding is tot nu toe gefinancierd vanuit het landelijke programma Grip op Onbegrip. Met het aflopen van het programma per 2027 ontstaat een overgangsfase naar een structurele financiering vanaf 2028. De Rijksoverheid heeft aangegeven vanaf 2028 middelen structureel en voor 2027 overbruggingsmiddelen beschikbaar te stellen. De toekenning van deze (overbruggings)middelen zijn echter nog niet definitief. Om die reden verzoekt de commissie Zorg & Veiligheid de 16 Zuid-Limburgse gemeenten om, indien de aangesproken rijksmiddelen uitblijven of ontoereikend blijken, bij te dragen aan een (deel van) de kosten voor de programmaleiding in 2027. Het maximale regionale risico bedraagt € 187.000,00. Voor gemeente Maastricht bedraagt het maximale aandeel € 39.124,00.

1. Beslispunten

1. Een bijdrage te leveren aan een deel van de bekostiging van de programmaleider commissie Zorg & Veiligheid Zuid-Limburg voor het jaar 2027 ter hoogte van maximaal € 39.124,00, indien de voor 2027 verwachte overbruggingsmiddelen van het Rijk uitblijven of ontoereikend zijn.

Besluit Burgemeester en wethouders d.d. 8 september 2026:

Conform.

2. Aanleiding

In 2020 is onder aanvoering van partijen uit het zorg-, veiligheids- en sociaal domein de commissie Zorg & Veiligheid Zuid-Limburg gestart, die samenwerking en bestuurlijke sturing op complexe maatschappelijke vraagstukken op het snijvlak van zorg en veiligheid bevordert. In de commissie werken gemeenten, Openbaar Ministerie, politie, GGD, GGZ en andere partners samen aan een integrale aanpak van zorg- en veiligheidsvraagstukken. De commissie adviseert over samenwerking, ondersteunt beleidsontwikkeling en versterkt de verbinding tussen beleid en uitvoering. Daarnaast zet zij in op kennisdeling, onderzoek en het oplossen van knelpunten binnen de regionale keten. De afgelopen jaren zijn belangrijke resultaten behaald dankzij projecten die mede zijn gefinancierd vanuit het programma Grip op Onbegrip. De programmaleider speelt een centrale rol in het waarborgen van de samenwerking en de verdere ontwikkeling van de governance-structuur. Omdat de tijdelijke financiering van deze functie vanuit het landelijke programma Grip op Onbegrip, per 1 januari 2027 afloopt, ontstaat onzekerheid over de bekostiging in 2027. Hoewel het Rijk vanaf 2028 via de begroting van VWS en J&V structurele middelen beschikbaar stelt en voor 2027 overbruggingsmiddelen heeft aangekondigd, is hierover nog geen definitieve zekerheid. Daarom vraagt de commissie gemeenten een financiële bijdrage te leveren, uitsluitend voor het geval de rijksmiddelen niet of onvoldoende beschikbaar komen. Deze bijdrage wordt alleen voor 2027 gevraagd. De commissie werkt aan een doorontwikkeling waarbij het uitgangspunt is dat mandatering van de commissie uitsluitend plaatsvindt binnen een vernieuwde governance-structuur waarin alle gemeenten volwaardig zijn gepositioneerd. De vernieuwde governance-structuur zal separaat ter besluitvorming worden voorgelegd en eventuele kosten voor de periode vanaf 2028 zullen hier onderdeel van zijn.

3. Beoogd effect

Global Goals (SDG's)

17. Partnerschappen voor de doelstellingen

Met de bijdrage ter dekking van (een deel van) het financiële risico dat ontstaat indien de aangekondigde overbruggingsmiddelen voor 2027 niet of onvoldoende beschikbaar komen, wordt de voortgang en doorontwikkeling van de commissie Zorg & Veiligheid Zuid-Limburg geborgd.

Door een gezamenlijke bijdrage van de zestien Zuid-Limburgse gemeenten kan de aanstelling van een programmaleider worden gewaarborgd. Deze aanstelling zal in eerste instantie voor de duur van een jaar zijn zodat de regionale samenwerking, de uitvoering van lopende opgaven en de verdere ontwikkeling van de nieuwe governance-structuur verder kunnen worden vormgegeven en kunnen worden voortgezet. Hiermee wordt de continuïteit van de regionale aanpak op het snijvlak van zorg en veiligheid geborgd.

4. Argumenten

1.1 Met de bijdrage ter dekking van het eventuele financiële risico kan gestart worden met de werving van de programmaleider.

Hiermee kan de ingezette regionale aanpak op het snijvlak zorg en veiligheid gewaarborgd en de doorontwikkeling gecontinueerd worden. De werving betreft de werving van een programmaleider ter vervanging van de programmaleider die tot dusver via een bureau wordt ingehuurd. De nieuwe programmaleider zal conform afspraak van de commissie, in dienst komen van de gemeente Kerkrade.

1.2 De verwachting is dat het feitelijke financiële risico beperkt is.

De regio ontvangt op dit moment ongeveer 1,1 miljoen euro aan incidentele subsidie binnen de programmalijn domeinoverstijgend samenwerken van het programma Grip op Onbegrip. De Rijksoverheid heeft toegezegd dat koploperregio's overbruggingsmiddelen ontvangen en de inschatting is dat deze middelen voldoende zijn om de programmaleiding te bekostigen. De regio Zuid-Limburg wordt als actieve en vooruitstrevende regio gezien, wat de kans vergroot dat ook toekomstige overbruggingsmiddelen en structurele middelen de regio zullen bereiken.

1.3 De commissie levert een belangrijke bijdrage aan problematiek op het snijvlak zorg en veiligheid.

Op het snijvlak van zorg en veiligheid gaat dit vaak niet alleen over domeinoverstijgende problematiek, maar ook over lokaal overstijgende problematiek. Alleen in regionale samenwerking kunnen stappen gezet worden. De commissie is functioneel door samenwerking te structureren, kwaliteit te verhogen, knelpunten zichtbaar te maken en beleid en praktijk beter te verbinden.

1.4 De commissie is een van de koplopers in het land rondom domeinoverstijgend samenwerken.

De commissie Zorg & Veiligheid Zuid-Limburg wordt gezien als een van de goede voorbeelden in het land. De incidentele middelen via het programma Grip op Onbegrip eindigen per 1 januari 2027. Landelijk worden de incidentele middelen pas structureel per 1 januari 2028. De Rijksoverheid stelt per 2028 landelijk 20 miljoen euro beschikbaar voor dit onderdeel. De koploperregio's krijgen de mogelijkheid om in 2027 gebruik te maken van overbruggingsmiddelen.

Omdat de Rijksoverheid nog niet kenbaar heeft gemaakt op welke manier deze middelen ter beschikking komen en wat het exacte bedrag is, vraagt de commissie aan de 16 Zuid-Limburgse gemeenten om het risico te dragen voor in elk geval de programmaleiding Zorg en Veiligheid Zuid-Limburg in 2027. Dit gaat om maximaal € 187.000,-.

1.5 De Rijksoverheid stuurt steeds meer op domeinoverstijgende samenwerkingsverbanden.

De Rijksoverheid stelt per 2028 landelijk 20 miljoen euro beschikbaar voor dit onderdeel. Op dit moment is nog onduidelijk hoe deze middelen de regio's bereiken. De verwachting is dat de Rijksoverheid samenwerkingsverbanden zoals de commissie vereist voor het uitkeren van deze middelen.

1.6 Maastricht en de Heuvellandgemeenten hebben tijdens het PHO Sociaal Domein van 24 juni 2026 positief geadviseerd over de bijdrage aan de bekostiging van de programmaleiding commissie Zorg & Veiligheid Zuid-Limburg.

Een gezamenlijke financiële bijdrage waarborgt een eenduidige regionale aanpak en biedt duidelijkheid en zekerheid voor alle betrokken partijen.

5. Kanttekeningen of risico's

1.1 De gemeentelijke bijdrage is erop gebaseerd dat alle gemeenten het eventuele risico dragen.

Zolang niet duidelijk is of iedere gemeente hiermee instemt, staat de uiteindelijke bijdrage per gemeente niet volledig vast. Hierdoor kan de verdeelsleutel nog wijzigen. Mocht dit aan de orde komen, dan zal hier separaat een collegebesluit voor voorgelegd worden. Zonder programmaleiding is het hoogst onwaarschijnlijk dat de commissie in haar huidige vorm kan worden voortgezet. Regionale dekking van het eventuele financiële risico voor bekostiging van deze programmaleiding is noodzakelijk.

1.2 De financiële bijdrage is op dit moment uitsluitend bij de gemeenten belegd.

Andere samenwerkingspartners binnen de commissie, zoals het OM, Politie, GGD en GGZ, hebben aangegeven niet financieel te kunnen bijdragen. Van deze partners wordt daarom gevraagd om op andere manieren extra inzet te leveren (in kind) als vorm van commitment aan de doorontwikkeling van de commissie. Voor continuering van de programmaleiding en daarmee de (doorontwikkeling van de) commissie is dekking van het eventuele financiële risico essentieel.

6. Financiële gevolgen

De bijdrage ter dekking van het eventuele financiële risico is volgens de verdeelsleutel op inwoneraantal verdeeld. Dit levert de volgende verdeling op:

Subregio ZL	Regio's	Aantal inwoners	Percentage	Totale bijdrage
Maastricht-Heuvelland	Eijsden-Margraten	26.181	4%	€ 8.158
	Gulpen-Witter	14.017	2%	€ 4.368
	Maastricht	125.563	21%	€ 39.124
	Meerssen	18.460	3%	€ 5.752
	Vaals	10.007	2%	€ 3.118
	Valkenburg aan de Geul	16.464	3%	€ 5.130
Parkstad	Beekdaelen	35.824	6%	€ 11.162
	Brunssum	27.534	5%	€ 8.579
	Heerlen	87.522	15%	€ 27.271
	Kerkrade	45.490	8%	€ 14.174
	Landgraaf	36.839	6%	€ 11.479
	Simpelveld	10.270	2%	€ 3.200
	Voerendaal	12.583	2%	€ 3.921
Westelijke Mijnstreek	Beek (L.)	16.251	3%	€ 5.064
	Sittard-Geleen	92.491	15%	€ 28.819
	Stein (L.)	24.653	4%	€ 7.682
	Totaal	600.149	100%	€ 187.000
Totale bijdrage	€187.000			

Dit is de verdeelsleutel op basis van deelname van alle Zuid-Limburgse gemeenten. Bij het totaalbedrag is nog geen rekening gehouden met een mogelijke indexering omdat deze op het moment van besluitvorming nog niet bekend is. De verwachting is dat de kosten via de overbruggingsmiddelen die door de Rijksoverheid beschikbaar worden gesteld, worden gedekt. Deze middelen zullen via de penvoeder van de commissie, op dit moment gemeente Stein, worden ontvangen en uitgekeerd. Wanneer bekend wordt welk bedrag Zuid-Limburg van de Rijksoverheid ontvangt aan overbruggingsmiddelen en wanneer dit ontoereikend is om de kosten van de

programmaleiding te dekken, wordt de financiële verwerking in het eerstvolgende P&C-document opgenomen en ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. Dan zal ook bekend zijn hoe hoog de eventuele exacte bijdrage van de gemeente Maastricht is. Hierbij geldt dat er geen eindafrekening zal zijn vanwege de exacte raming bij aanvang. Gemeente Kerkrade, die de programmaleiding namens de regio in dienst neemt, zal de gemeentelijke bijdragen factureren.

Op het moment dat het risico zich daadwerkelijk voordoet, vindt dekking van deze kosten voor 50% vanuit het sociaal- en 50% vanuit het veiligheidsbudget plaats. Dekking kan plaatsvinden vanuit bestaande budgetten, er hoeven geen extra middelen te worden aangewend.

7. Vervolgtraject besluitvorming, uitvoering en evaluatie

De voortgang en resultaten van de commissie Zorg & Veiligheid Zuid-Limburg worden periodiek gemonitord en besproken binnen de regionale governance-structuur. Daarbij wordt gekeken naar de uitvoering van de opgaven, de samenwerking tussen partners en de behaalde resultaten. De aanstelling van een programmaleider draagt bij aan een meer structurele en doelgerichte evaluatie.

8. Communicatie

Over de voortgang en verdere doorontwikkeling van de commissie Zorg & Veiligheid Zuid-Limburg zal via de lijn van de commissie gecommuniceerd worden met de overige gemeenten en betrokken partners.